

Grundejerforeningen Sandparken
v/ Formand Henrik Bruntse-Olsen
Sandparken 16
4000 Roskilde

Vindinge, den 28. januar 2020

Region Sjælland
Alléen 15
4180 Sorø
Att.: naturmiljo@regionsjaelland.dk

Høringssvar "Miljøkonsekvensrapport vedr. indvinding af råstoffer i Hedehusene Grusgrav i Roskilde Kommune og Høje-Taastrup Kommune"

Som direkte nabo til en åben råstofgrav, fremsender Grundejerforeningen Sandparken hermed sit høringssvar i forbindelse med MKR-undersøgelse af en større udvidelse af graveområderne omkring Vindinge. På trods af forsøget med at ændre navn til Hedehusene for at forvirre borgerne, så er det stadig omkring Vindinge der skal graves.

Grundejerforeningen Sandparken ønsker at gøre generel indsigelse mod yderligere udvidelser eller udstedelse af gravetilladelser i bynære områder generelt og specielt før eksisterende områder er efterbehandlet og dermed mindske støj- og støvgenerne for naboerne. Derfor er vi meget positive over for og støtter op omkring Roskilde Kommunes høringssvar i denne sag.

Vi er desuden voldsomt forundret over regionens holdning til en borgers klagesag i Naturklagestyrelsen som han vandt og som betyder, at der ikke må graves grus i området efter 2021. Regionen oplyser, at regionen mener afgørelsen ikke er gældende – hvilket vi som borgere og naboer finder meget chokerende. Det må jo betyde, at regionen IKKE stiller sig på borgernes side i denne sag, men stiller sig på samme side som Nymølle.

Der må være en grænse for, hvor længe de store bynære råstofgrave skal holdes åbne.

Indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Vi vil gerne anfægte, at denne miljøkonsekvensrapport principielt kun omfatter udvidelsen på de 72 ha og ikke den samlede størrelse af råstofgraven(e) på mere end 220 ha. Som nabo til gravene har vi udsigt til en fremtid med et månelandskab på mere end 220 ha, og ikke kun 72 ha (hvilket også er alt for meget). Årsagen til, at man vil holde de eksisterende grave åbne er, at de skal bruges til efterbehandling, opbevaring og transport af råstofferne. Det betyder samtidigt, at arealerne ikke bliver efterbehandlet før om mange år. Det gør, at man ikke kan nøjes med at kigge på det nye område, da miljøkonsekvenserne (specielt de menneskelige påvirkninger) skal ses samlet og ikke isoleret.

Samtidigt ved vi, som mangeårige naboer, at disse tilladelser blot forlænges i samme takt med, at der ansøges om nye mindre områder – uden at der tages højde for de samlede arealer/råstofgrave.

Det skal dog siges, at man i rapporten har medtaget en samlet efterbehandlingsplan.

På borgermødet fremgik det af flere af regionens plancher, at området det drejede sig om var 47 ha. Er det rigtige tal 47 eller 72?

Yderligere ved vi, af erfaring fra tidligere år, at Nymølle ikke har styr på, hvor meget grus der graves, da det er uden konsekvenser at grave ud over de tilladte mængder. Nymølle kan blot anmelde, at de har gravet for meget i forhold til tilladelsen og så får man tilgivelse (læs tilladelse). Så når rapporten tager udgangspunkt i en vis mængde grus, og Nymølle konsekvent overstiger disse tal, hvad betyder det så for rapportens konklusioner?

Generelt bruges ordet væsentligt mange gange i både rapporten og på borgermødet UDEN, at nogen kunne specificere nærmere, hvad der menes med væsentligt. Væsentligt er et ret stort ord at bruge, da det jo betyder, at det er yderst vigtigt, og når man samtidigt ikke kan oplyse hvordan man definerer, eller hvilke kriterier, der ligger til grund for begrebet væsentligt, så er det jo ubrugeligt og alle konklusioner uden referenceramme må derfor forkastes.

Åbningstider

Nymølle ønsker at udvide åbningstiderne i de nye tilladelser. Det kan ikke accepteres – specielt ikke i perioden maj-september, hvor det så ikke vil være muligt at have vinduer åbne om natten eller side i haven efter arbejdstid grundet støjen. Denne periode er derudover den mest tørre periode med potentielt mest støv.

Yderligere ser vi slet ingen grund til at udvide åbningstiderne, da vi jo løbende har måttet konstatere, at Nymølle alligevel arbejder på disse tidspunkter og med længere åbningstid, vil vores opfattelse være, at de blot vil overskride de nye tider. Hvilket ingen konsekvenser har, da der ikke føres reelt tilsyn og ikke sanktioneres.

Transportveje

Den forslåede transportvej, som regionen tydeligvis støtter, går meget tæt på beboede områder, herunder skole, daginstitution, idrætshal, og udendørs sportspladser, som derved vil udsættes for yderligere støj og støv i mange år. Det er på ingen måde acceptabelt for naboerne. Vi er derfor enige med både Roskilde Kommunes forslag og de forslag, der løbende er blevet fremsendt til regionen af foreningen Grusgravens Naboer.

Hver gang dette emne kommer på bordet samstemmer Nymølle og regionen med ”uha, det er mange omkostninger for Nymølle”. Dette er jo en ret taknemmelig udtalelse, når det ikke følges op af tal. Vi har forståelse for, at Nymølle ikke nødvendigvis kan fortælle de eksakte tal, grundet konkurrencehensyn, men som borger er det jo vigtigt at vide om det er flere millioner eller blot nogle hundrede tusinde – det koster jo penge at drive en virksomhed!

På borgermødet blev regionens funktionschef på området konfronteret med, hvorfor man anbefalede transportvejen, når den går lige op ad en skole og en børnehave. Det anede hun simpelthen ikke, at den gjorde. Man må anfægte regionens konklusioner i denne sag, når man tydeligt ikke har sat sig ind i tingene. Det er simpelthen dårligt arbejde.

Påvirkning af støv og støj

Hvor lang tid skal vi, naboer, stadig leve med støv og støj som ingen kender de psykiske og fysiske konsekvenser af?

På borgermødet blev der stillet en lang række spørgsmål til støv og støj, som Nymølle, Sweco og til dels regionen krøb noget udenom.

I forhold til støj, så er rapportens målinger udelukkende lavet på et teoretisk modelgrundlag. Mange af dem, der vil blive påvirket af de nye områder, bor allerede op til en åben og aktiv grusgrav. Hvorfor har man ikke foretaget faktiske målinger, når det nu er muligt? Vi hørte samtidigt på borgermødet, at en nabo til grusgraven var blevet bedt af Nymølle om IKKE at lave et vindue i en garage ud mod graven for så var det et støjmålepunkt. Disse ting er slet ikke berørt i rapporten.

Sweco forklarede ihærdigt, at en forøgelse af hastigheden slet ikke havde påvirkning af støjen, for så kommer bilerne bare hurtigere ud. Det korrekte er vel, at det ikke på virker det samlede støjbillede, hvis man antager, at støjen er konstant ved forskellige hastigheder. Igen er det en teoretisk tilgang til emnet. Det er sjældent, at man i et trafikeret område kan holde en konstant hastighed. Man ved fra de store byer, at det der er mest belastende rent støjmæssigt, er nedbremsninger og accelerationer. Har man målt på dette? Derudover er der en væsentlig forskel på støjniveauet alt efter hvilket gear man kører i eller om man er på vej op ad bakke. Med andre ord, så har motorens omdrejninger mere betydning for støj end hastighed (når man ser bort fra friktionsstøjen). Vi mener derfor, at rapportens støjkonklusioner er meget teoretiske og ikke baseret på de faktiske forhold, og dermed ikke er retvisende.

I forhold til støvgener vurderer Sweco og Nymølle ikke, at naboerne bliver påvirket væsentligt af støv. Denne vurdering er udokumenteret og ikke baseret undersøgelser eller beregningsmodeller for støvspredding. Forespurgt på borgermødet blev Sweco decideret irriteret, da de blev spurgt om, hvordan man havde defineret væsentligt i denne sammenhæng. Deres svar var, at det kunne man ikke sige, da der ikke fandtes grænser for støv. Så hvordan kan man udtale sig om, at noget ikke er væsentligt, hvis man ikke har grænser eller referencerammer at arbejde ud fra? Derfor må regionen se bort fra denne udokumenterede del af rapporten og forholde sig til borgernes input om, at man er meget udsat for støv, eller ved at der foretages målinger af de eksisterende forhold inden der udstedes tilladelse, så tilladelsen, mht. støvgener udstedes på et oplyst grundlag, og ikke på en udokumenteret vurdering. I stedet for blot at konkludere, at der ingen væsentlige påvirkninger er, hvilket vi anfægter, bør det undersøges om en overdækning af transportvejene i råstofgravene kan nedsætte støv- og støjgener for naboerne – selvom vi principielt mener at man skal følge Roskilde Kommunes forslag.

Det skal dog siges, at regionen mener at have fundet en referenceramme for støv – den glæder vi os til at indgå dialog om INDEN tilladelsen gives.

Med baggrund i ovenstående kan det ikke være rimeligt, at Vindinge fortsat skal udsættes for yderligere mange års støv og støj, hvilket forstærkes af manglende reetablering.

Forurening

I forhold til forurening, så var både Nymølle, Sweco og regionen meget tilbageholdende med information på borgermødet, da der blev spurgt til eventuelle forureninger. Kun hvis der var registreret noget i databasen var svaret. Almindelige borgere og andre virksomheder, som skal have bortskaffet jord skal have lave jordanalyser for, at det kan ske. Hvorfor er det ikke tilfældet med grusgravning?

Økonomiske konsekvenser

Mange naboer til grusgraven vil få forringet værdien af deres ejendomme, da de helt omsluttet af grusgravning. Yderligere vil udsigten til mange års yderligere grusgravning og manglende efterbehandling forringe værdien af endnu flere ejendomme, hvilket ikke er tilstrækkeligt belyst. En ting er, at samfundet skal bruge råstoffer til de mange projekter i Region Hovedstaden, men at Nymølle skal tjene oceaner af penge samtidigt med, at andre menneskers værdier går tabt, er fuldstændigt uacceptabelt.

Kan det virkelig være rigtigt, at det er de økonomiske konsekvenser for Nymølle, som vægter meget højere for Regionen end borgernes sundhed?

Færdiggørelse

Som nævnt, har mange købt ejendom i forventning om, at grusgravningen sluttede i 2014 - nu siger man 2028/29. Og hvad så bagefter? Der findes vel mere grus, så man kan blive ved i det uendelige, og hvis der findes mere grus i området omkring Vindinge, vil de eksisterende områder med stor sandsynlighed ikke blive efterbehandlede, for man mangler jo lige mangler at grave det sidste.

Der må være en grænse for, hvor længe de store bynære råstofgrave skal holdes åbne. Man snakker så meget om den smukke fremtid, men det har tilsyneladende meget lange udsigter. Man må forvente, at man graver færdigt, efterbehandler og lukker de åbne grave. Vi lever allerede i dag i et månelandskab – det er sørgeligt for en by, som har en historie, der går længere tilbage end Roskilde og Lejre!

I alle de pænt polerede ansøgninger skrives der mange smukke ord om efterbehandling, og de muligheder som områderne giver efter gravearbejdet, er færdigt. Den nuværende tilgang er IKKE at grave færdigt og dermed IKKE efterbehandle, det er blot flotte, men tomme ord. Vi vil se handling og efterbehandling løbende og ikke først om mange år. I Øde Hastrup er det faktisk muligt at samarbejde og færdiggøre løbende. Hvorfor er det ikke muligt her?

Manglende konsekvenser ved overtrædelse af vilkår

Vi har gentagne gange oplevet, at Nymølle ikke overholder de vilkår som deres gravetilladelser sætter. Det være sig åbningstider, vanding/støvdæmpning, sø-beskyttelse og lignende vilkår. Hver gang får man enten en dispensation eller en løftet pegefinger og besked om, at det var ikke så godt, men ret lige op på det. Hvornår er det nok? Hvornår træder Regionen i karakter og politianmelder Nymølle for overtrædelser og/eller fratagelse af gravetilladelser. I alle andre sammenhænge har overtrædelse af en tilladelse eller af lovgivningen en konsekvens, hvilket ikke synes at være gældende, når det omhandler råstofindvinding i Region Sjælland.

På borgermødet mente Kent Grimberg, at der ikke før 2016 havde været nævneværdige klager. En beboer i Sandparken kunne så fortælle, at han modtog 6 flasker vin i 2012 af Nymølle, fordi han klagede til kommunen over støv. De 6 flasker vin kom med en besked om, at han bare skulle ringe til Nymølle for så klarede man det uden, at kommunen blev involveret. Det er jo ikke betryggende som borger, at man ønsker at holde tilsynsmyndigheden udenfor for tilsyneladende at undgå, at klager bliver registrerede og efterfølgende bruge dette som argumentation.

På borgermødet blev det meget tydeligt, da en medarbejder fra Regionen svarede, at man ikke var bekendt med, at der havde været sager, som har medført konsekvenser for Nymølle. Det er jo tankevækkende. Peter Jakobsen lovede dog på mødet, at nu skulle der ske noget. Det ser vi frem til.

Projekterede cykelstier

Hvad betyder det for cykelstien som Roskilde Kommune har bevilget mellem Vindinge og Trekroner? Bliver den nu udsat igen – igen, for det ser ud til at det område for enden af Sandvejen, som den var tiltænkt at skulle gå gennem først reetableres i 2028.

Det samme gælder den smukke cykelsti, som skulle gå gennem tunnelen under Østre Vindingevej, som skulle være etableret i 2017, og som i øvrigt blev etableret med tilskud fra Roskilde Kommune. Nu kommer den ikke, fordi Nymølle skal bruge den til transport. Hvornår kan vi forvente at den kommer Roskildes Kommunes borgere til gavn?

Samarbejdet mellem kommuner og regioner

Det virker som om alle problemer i dette område eksporteres til Region Sjælland og Roskilde Kommune, selvom området ligger på grænsen mellem Roskilde Kommune og Høje Taastrup Kommune og dermed mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden. Det virker ikke som om der er et konstruktivt samarbejde mellem de 4 parter på dette område. Som borger i Vindinge oplever vi, at Høje Taastrup Kommune, på vegne af deres borgere, eksporterer problemerne til Roskilde. Vi opfordrer til, at man SAMMEN finder de bedste løsninger. Dette set i lyset af, at størstedelen af den grus, der graves omkring Vindinge skal anvendes i Region Hovedstaden.

På borgermødet var der tilsyneladende forskellige opfattelser mellem regionen og Roskilde Kommune omkring samarbejdet. Det kan vi som borgere ikke være tilfredse med.

Nu håber vi, at der sættes handlig bag ordene.

På vegne af Grundejerforeningen Sandparken

Henrik Bruntse-Olsen, Formand